

27. 8. 2014

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Povinnost sjednat vklad u ústavu

Od letošního roku již není možné založit obecně prospěšnou společnost (dále o.p.s.). Tento typ právnické osoby, dříve upravený zvláštním právním předpisem (zákon č. [248/1995](#) Sb., o obecně prospěšných společnostech) byl nahrazen ústavem. Založení a činnost ústavu upravuje § 402 a násl. zákona č. [89/2012](#) Sb., nový občanský zákoník (dále jen NOZ). Jak je bohužel u novátorských institutů v NOZ pravidlem, je znění jednotlivých ustanovení týkajících se ústavu poměrně vágní a nepřesné. Z textu zákona není například dostatečně zřejmé, zda mají zakladatelé povinnost složit při založení ústavu nějaký vklad.

Z § 405 odst. 1 písm. c) se dozvíme pouze tolik, že zakládací listina musí obsahovat údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu. Nikde není uvedeno, zda je vklad povinný či nikoliv nebo zda je stanovena nějaká jeho minimální výše. Důvodová zpráva k NOZ je na tom z hlediska objemu informací ještě hůře. Je proto potřeba zapátrat v jiných předpisech. V dřívější právní úpravě týkající se o.p.s. bylo toto jasně stanoveno v § 4 odst. 2 písm. i), kde byla uložena zakladatelům povinnost uvést v zakládací listině "hodnotu a označení majetkových vkladů jednotlivých zakladatelů, jsou-li vkládány". Bylo tedy dostatečně zřejmé, že vklad nebyl obligatorní náležitostí vzniku o.p.s.

Když porovnáme právní úpravu o.p.s. a ústavu, tak rozdíl je z pohledu vkladu v tom, že u o.p.s. musel být uveden vklad byl-li vkládán, u ústavu se pouze říká „údaj o výši vkladu“. U o.p.s. byla tedy vkladová povinnost definována jasně, u ústavu si toto ustanovení můžeme vkládat různě. Čistě jazykovým výkladem by bylo možné dovozovat, že když musíme v zakládací listině uvést údaj o výši vkladu, tak prostě nějaký vklad musí být složen. To by se dalo řešit nějakou symbolickou finanční částkou, která zakladatele ústavu příliš nezatíží a další diskuze by pak nebyla nutná. Já se nicméně domnívám, že vkladová povinnost u ústavu neexistuje. Zákon v první řadě výslovně nestanoví vklad jako obligatorní a ani neuvádí jeho případnou minimální výši. Naopak hovoří o tom, že ústav vykonává činnost s využitím „své osobní a majetkové složky“. Nelze tedy dovozovat, že by byla majetková složka nezbytnou nutností pro založení a chod ústavu a osobní složka může s ohledem na budoucí činnost ústavu dostačovat. Z logiky celé úpravy ústavu tak nevyplývá, že by vklad měl být nezbytným. Jak se ale s povinností uvést údaj o vkladu vypořádat? V případě, že se zakladatelé ústavu rozhodnou, že nebudou peněžitý či nepeněžitý vklad sjednávat, měli by tuto skutečnost v zakladatelské listině jednoznačně uvést. V opačném případě by se totiž jednalo o přímý rozpor s povinností uvést „údaj o výši vkladu“. Nestačí tedy v případě, že se vklad nestanovuje, tuto skutečnost v zakladatelské listině vynechat. Naopak by mělo být výslovně uvedeno, že vklad se v peněžitě ani nepeněžitě formě nesjednává nebo že není stanoven.

Nezbývá než doufat, že zákonodárci nedostatečnou úpravu vkladu u ústavu v brzké době upraví. Domnívám se, že by bylo vhodné se inspirovat u právní úpravy obecně prospěšné společnosti a za formulaci „údaj o výši vkladu“ doplnit například „je-li sjednán“ nebo jednoznačně uvést, že vklad není podmínkou vzniku ústavu. Současná úprava totiž může zakladatele ústavu snadno zmást, což pak může být spojeno se zamítnutím návrhu na zápis ústavu rejstříkovým soudem. S ohledem na výše uvedené se ale domnívám, že vklad u ústavu obligatorním není, pouze musí zakladatelé jasně specifikovat, že se vklad nesjednává.

Mgr. Jan Mandát

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)